

REFERAT Børne- og Ungdomsudvalget d. 11-09-2025

Mødedato Torsdag d. 11. september 2025 kl. 14:30

Mødested Fælleden

Mødedeltagere Anne Heeager, Birgitte Majaard, Charlotte Vindeløv, Mira Saga Issa Bloch, Miriam Lund Rahbek, Sebastian Støckler, Trine Frengler

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Opfølgning på temamøde - Tildelingsmodel på dagtilbudsområdet.....	4
Opfølgning på rundtur til institutioner 3. september 2025.....	5
Politikkontrol vedrørende familiebehandling og småbørnsteam.....	7
Etablering af undervisningslokaler i afdeling D på Låsby Skole.....	11
Politikkontrol og forslag til revideret standard for godkendelse af private børnehuse.....	14
Fritidstilbud til børn og unge udenfor fællesskaber.....	17
Revideret standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune.....	21
Forberedelse af temamøde om ”En kendt, anerkendt og anvendt Børne - og Ungepolitik”.....	25
Meddelelser.....	27
Næste møde og dynamisk årsplan.....	28
Eventuelt.....	29
Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol.....	30

Punkt 112: Godkendelse af dagsorden

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Den fremsendte dagsorden for mødet drøftes kort.

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at dagsordenen godkendes.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at godkende dagsorden for mødet.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Fraværende Miriam Lund Rahbek

Punkt 113: Opfølgning på temamøde - Tildelingsmodel på dagtilbudsområdet

00.30.04-P05-1-24

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget samler med denne sag op på temamødet om tildelingsmodellen på dagtilbudsområdet.

Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalget har den 11. september 2025 afholdt temamøde om tildelingsmodellen på dagtilbudsområdet.

Med denne sag samler Børne- og Ungdomsudvalget op på temamødet.

Chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge og chef for Styring og Budget Jimmy Lemming deltager på punktet.

Dialog og høring

-

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at Børne- og Ungdomsudvalget tager stilling til om temamødet giver anledning til ændringer i politikker, forandringer og/eller standarder, yderligere afklaringer eller øvrige tiltag.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at sagen tages op igen til december 2025, når der er en nærmere afklaring af økonomien for 2026.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Fraværende Miriam Lund Rahbek

Punkt 114: Opfølgning på rundtur til institutioner 3. september 2025

00.01.00-G01-17-25

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget samler under dette punkt op på udvalgets rundtur til institutioner i Skanderborg Kommune den 3. september 2025.

Sagsfremstilling

Børne- og Ungdomsudvalget var onsdag den 3. september 2025 på rundtur til en række institutioner.

Temaet for rundturen var "specialområdet og indsatsen for udsatte børn".

På Børne- og Ungdomsudvalgets møde den 3. oktober 2024 besluttede udvalget, at temaet for rundturen skulle tage udgangspunkt i Børne- og Ungepolitikens temaer omkring børnene og de unges fysiske rammer, mere konkret disse to strategispor fra Børne- og Ungepolitikken:

- Strategispor 3: Fællesskab og Værtskab - *Skabe organisatoriske og fysiske rammer, der styrker fællesskaber med tilgængelighed og nærvær*
- Strategispor 4: Variation og Leg - *Skabe gode fysiske rammer for udeliv, bevægelse, kreativitet og restitution.*

Besøgsstederne inddragede derudover elementer fra strategispor 1: Væredygtighed og Trivsel.

Endelig blev der på rundturen, jf. beslutning på Børne- og Ungdomsudvalgets opfølgning på temamødet den 3. april 2025 om børn og unges brug af digitale medier og digitale dannelse, også fokuseret på:

- Specialrådets arbejde med (digitale) hjernepauser i forhold til digital dannelse
- SSP-indsatsen og hvordan der her arbejdes med digital dannelse i forhold til ekstra udsatte unge
- SFO'er og klubbers arbejde med digital dannelse i en fritidspædagogisk sammenhæng jf. Børne- og Ungepolitikens intentioner.

På rundturen blev Børne- og Ungdomsudvalget præsenteret for, hvordan man på besøgsstederne lokalt arbejder med de 3 strategispor og supplerende tematikker, og hvordan de politiske visioner udmønter sig i praksis.

Børne- og Ungdomsudvalget besøgte følgende steder på rundturen:

- USC10 (Skolen på Finlandsvej)
- Familiehuset
- Skovbo døgn- og aflastningstilbud
- Skovbyskolen/Columbuskolen/Skovby Mosegård.

Med denne sag foretager Børne- og Ungdomsudvalget en opsamling på rundturen med fokus på indtryk og refleksioner fra turen.

Chef for Myndighed og Foranstaltning Dorte Petersen og chef for Skoler og PPR Peter Bech Milsgaard deltager under sagens behandling.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at Børne- og Ungdomsudvalget samler op på rundturen til institutioner den 3. september 2025
- at Børne- og Ungdomsudvalget drøfter om rundturen giver anledning til ændringer i politikker, forandringer og/eller standarder eller andre tiltag.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget samlede op på deres seneste rundtur til institutioner.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Fraværende Miriam Lund Rahbek

Punkt 115: Politikontrol vedrørende familiebehandling og småbørnsteam

34.15.25-G01-1-25

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget foretager med denne sag en politikontrol vedrørende familiebehandling og småbørnsteam. Politikontrollen sker med afsæt i oplæg fra Børne- og Ungdomsudvalgets rundtur 3. september 2025 og supplerende sagsfremstilling her.

Sagsfremstilling

På Børne- og Ungdomsudvalgets rundtur den 3. september 2025 var et af besøgsstederne Familiehuset.

Her blev Børne- og Ungdomsudvalget vist rundt i lokalerne og fik et indblik i udvalgte indsatser, med særligt fokus på Familiebehandlingen og det tværfaglige samarbejde i Småbørnsteamet med gravide og familier med børn i alderen 0-3 år. Oplæg og præsentation fra rundturen danner sammen med denne sagsfremstilling grundlag for politikontrollen. Præsentationen er vedhæftet som bilag 1 til sagsfremstillingen.

Rundturen tog udgangspunkt i følgende strategispor fra Børne- og Ungepolitikken:

- Strategispor 3: Fællesskab og Værtskab - Skabe organisatoriske og fysiske rammer, der styrker fællesskaber med tilgængelighed og nærvær
- Strategispor 4: Variation og Leg - Skabe gode fysiske rammer for udeliv, bevægelse, kreativitet og restitution

Derudover blev der inddraget elementer fra Strategispor 1: Væredygtighed og Trivsel med fokus på at belyse, hvordan der arbejdes med at sikre tidlige og forebyggende indsatser ved risiko for eller begyndende tegn på mistrivsel hos børn og unge samt indsatser i forhold til at styrke netværk og indsatser omkring børn og unge, så ingen står alene i svære livssituationer.

I Familiehuset blev Børne- og Ungdomsudvalget præsenteret for familiebehandlingens forældrekursus for forældre til børn med Autisme og ADHD. Der blev også præsenteret et par cases med familier i krise og hvordan Familiehuset hjælper børn, unge og familier i krise. Familiehuset har ca. 160-170 individuelle, igangværende familiebehandlingsforløb kontinuerligt og en gennemsnitlig indskrivningsperiode på ca. 11 måneder. Der afvikles ca. 5 forældrekurser årligt, 3-4 kurser for søskende til børn med diagnoser. Familiehuset har derudover medarbejdere med i forskellige lettilgængelige tilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel, herunder Grib Chancen (angstbehandling), Invest in Play (forældrekursus for forældre til børn med ADHD eller lignende adfærd) samt team for spiseforstyrrelse og selvskaede.

Børne- og Ungdomsudvalget blev også præsenteret for Småbørnsteamets intensive familiebehandlingsindsats til gravide og familier med børn i alderen 0-3 år. De seneste 5 år har der været tilknyttet 42 familier. Indsatsen i Småbørnsteamet giver mulighed for at observere forældrenes samspil med barnet i eget hjem og egne rammer fremfor en døgnanbringelse med ophold på mor/barn institution.

Familiebehandling i Familiehuset

Familierådgivningen kan efter bestemmelserne i § 30 og § 32 i barnets lov iværksætte tidlige forbyggende samt støttede indsatser til børn, unge og familier. Familiebehandling er forskellige typer af familierettede indsatser, der som udgangspunkt har til formål at bevare familien samlet. Familiebehandling kan dog også tilbydes familien i tilknytning til, at barnet eller den unge er anbragt uden for hjemmet, f.eks. med henblik på at arbejde med forældrenes kompetencer til at drage omsorg for barnet eller den unge under samvær. Familiebehandling kan også foregå i et gruppeforløb med andre familier. Familiebehandling kan ydes i hjemmet som ambulante behandling eller i Familiehuset afhængigt af barnets behov.

Hvis behandlingen er målrettet barnet eller den unge, er det specialpædagogisk, psykologisk eller anden tilsvarende behandling, der har til formål at afhjælpe barnets eller den unges vanskeligheder. Det kan f.eks. være målrettet traumer hos barnet eller den unge, tilknytningsforstyrrelser, opmærksomhedsforstyrrelser, selvskaede eller uadadreagerende adfærd, stofmisbrug, andre adfærds- eller tilpasningsvanskeligheder m.v.

Behandlingen kan foregå på flere forskellige måder og efter forskellige behandlingsmetoder afhængigt af barnets behov og vanskeligheder. Behandling af barnets eller den unges problemer kan også involvere familien, og der kan derfor være en glidende overgang mellem familiebehandling og behandling af barnets eller den unges udfordringer alene. I

behandlingen er der stor opmærksomhed på at koordinere indsatsen med barnets hverdagsliv, dagtilbud, skole og evt. anbringelsessted.

Under behandlingsforløbet er det fortsat forældrene, der er de primært ansvarlige for omsorgen for barnet. Formålet med familiebehandlingen er at give familien mere hensigtsmæssige samspilsformer og indbyrdes relationer. Metoderne vil være forskellige, men kan f.eks. bestå i udførelse af praktiske dagligdagsopgaver, lege og spil, suppleret med familie- og gruppesamtaler og individuel støtte. Behandlingsarbejdet tilrettelægges med udgangspunkt i det enkelte barns behov og vanskeligheder samt den enkelte families problemer og ressourcer.

Familiebehandlingen kan tilrettelægges ud fra en række forskellige behandlingsmetoder og evidensbaserede programmer. Den enkelte familiebehandler har metodefrihed, når de skal tilrettelægge familiebehandlingen.

I Familiehuset, som rummer familiebehandlingen, har medarbejderne forskellig uddannelses- og erfaringsbaggrund, som omfatter pædagoger, socialrådgivere, psykologer og terapeuter. Medarbejderne har efteruddannelser og specialiseringer inden for forskellige terapeutiske retninger og behandlingsmetoder.

Familiehuset har ca. 160-170 individuelle, igangværende familiebehandlingsforløb kontinuerligt. Dette antal har de seneste år været nogenlunde konstant. Der er over de senere år udvidet i antallet af gruppeforløb, hvilket betyder, at flere familier og børn samlet set kan tilbydes en familiebehandlingsindsats.

I Familiehuset tilbydes kortere og længerevarende forløb med råd og vejledning samt forløb af mere terapeutisk karakter. Forløbene kan indeholde individuelle samtaler til både børn og deres forældre, familiesamtaler mv. Alle tilbud tager udgangspunkt i den relationelle tilgang til barnet samt familien og dens dynamikker. Dertil kommer som nævnt mulighed for gruppeforløb.

I tabellen herunder ses varigheden af forløb i Familiehuset pr. august 2025

Tabel 1: Varigheden af forløb i Familiehuset pr. august 2025

Tid fra startdato til 19/8 2025	Antal aktive indsatser
0-3 måneder	32
3-6 måneder	35
6-9 måneder	15
9-12 måneder	22
1-1,5 år	34
1,5-2 år	24
2-2,5 år	5
2,5-3 år	5
3 år eller længere	10

Tabellen viser, at længden på familiebehandlingsforløbene varierer fra korte forløb til familiebehandlingsindsatser over flere år. I Familiehuset er den gennemsnitlige indskrivningsperiode i familiebehandling på ca. 11 måneder (opgjort i august 2025).

I Familiehuset tilbydes ligeledes gruppeforløb til forældre og søskende til børn med særlige behov. Barnet, den unge eller familien får tilknyttet 1-2 behandlere, som de laver aftaler med. Hyppigheden af aftalerne varierer efter behov og foregår på hverdage.

I arbejdet med at skabe udvikling og forandring i familien, er der stor opmærksomhed på at inddrage barnets hverdagsliv, familiens eget netværk - både det private og professionelle - for at skabe en koordineret og helhedsorienteret indsats.

Småbørnsteamet

Småbørnsteamet er tværfagligt sammensat, idet det består af to familiebehandlere fra Familiehuset, to sundhedsplejersker fra Sundhedstjenesten, og en faglig koordinator. Småbørnsteamet er fysisk placeret i lokalerne i Familiehuset.

Småbørnsteamets indsats er intensiv familiebehandling, der kan iværksættes efter § 32, stk. 5 i barnets lov i forhold til gravide og efter § 32 stk. 1, nr. 5 i familier med børn i alderen 0-3 år.

Småbørnsteamets indsats i forhold til gravide og familier med børn i alderen 0-3 år kan være et alternativ til familieanbringelse efter § 32 stk. 1, nr. 6, i form af døgnophold for både forældremyndighedsindehaver, barnet og andre medlemmer af familien i en almen plejefamilie, i en forstærket plejefamilie eller på et børne- og ungehjem eller i et botilbud. En familieanbringelse er en intensiv forebyggende indsats, der iværksættes som døgnfamiliebehandling målrettet gravide og familier med børn, hvor der er bekymring for barnets sikkerhed, trivsel og udvikling, og hvor der er tvivl om forældreevnen. Siden 2020 har to familier været i familieanbringelse.

Målgruppen i Småbørnsteamet er familier, hvor der er en meget høj grad af bekymring for relationen mellem barn og forældre og for forældrenes forudsætninger for og evne til at kunne drage omsorg og sikkerhed for deres barns sundhed, udvikling og grundlæggende omsorgsbehov. Det er familier, som er sårbare, og børnene er i risiko for at blive omsorgssvigtet. Når Småbørnsteamet inddrages, er der tale om familier, hvor kommunen har en skærpet tilsynsforpligtelse. De seneste 5 år har der været tilknyttet 42 familier. Flere af familierne er tilknyttet Småbørnsteamet i to forløb - i graviditeten og efter fødslen.

I tabellen herunder ses fordelingen af familier på år siden 2020.

Tabel 2: Antal familier i Småbørnsteamet 2020-2025

Årstal	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (8 måneder)
Antal familier	6	5	8	7	9	7

Forældrenes personlige belastninger kan karakteriseres som psykiske vanskeligheder, kognitive vanskeligheder, social belastning, omsorgssvigt i barndommen og/eller misbrugsproblemer, hvor misbrugsbehandling er iværksat.

Børnenes vanskeligheder/mistrivsel kan vise sig ved:

- Tegn på social tilbagetrækning
- Tegn på understimulering
- Tegn på stress eller overbelastning
- Særligt sensitive eller sårbare børn
- Præmature børn
- Børn født med abstinenser.

Småbørnsteamet skal være undersøgende, støttende og hjælpende i forhold til problembelastede gravide, spæd- og småbørnsfamilier. Indsatsen skal fortrinsvis foregå i familiernes eget hjem.

Hensigten med Småbørnsteamets indsats er at sikre en tidlig, hurtig og målrettet indsats, hele tiden med en skærpet opmærksomhed på at skabe udvikling og sikkerhed for barnet. Det er afgørende at forhindre, at disse børn trues i deres omsorg, trivsel, udvikling og sikkerhed. Derudover skal Småbørnsteamet støtte forældre i udvikling af forældreevne.

Det er Familierådgivningen, der visiterer familier til Småbørnsteamet i samarbejde med Småbørnsteamets faglige koordinator. Der afholdes opstartsmøde med deltagelse af familien, børne- og ungerådgiver, samt Småbørnsteamet. Småbørnsteamet udarbejder en plan for besøg i hjemmet/samtaler, som formidles til familien såvel mundtligt, som på skrift. Besøgenes varighed afhænger af indsatsens karakter.

Indsatsen i familien udøves fortrinsvis i familiernes eget hjem, og praktiseres på alle ugens syv dage. Indsatsen kan om nødvendigt foregå flere gange dagligt. Indsatsernes hyppighed afgøres og tilrettelægges under hensyn til familiernes problemstillinger og behov, men i særdeleshed i forhold til den overordnede bekymringsgrad.

Småbørnsteamet laver undersøgelser, udredninger og vurderinger af forældrenes omsorgsforhold, forældrenes samarbejdskapacitet, barnets trivsel og udvikling ud fra den omsorg, de tilbydes samt afdækker familiens sociale vilkår. Afhængig af indsatsens karakter benytter Småbørnsteamet forskellige metoder som redskaber til at afdække og dokumentere observationerne. Der vil indgå en vurdering af forældrenes lærings-/udviklingspotentiale, hvor der er en tydelig kobling mellem undersøgelse/behandling og kontrol. Til slut i forløbet foretages en vurdering og en anbefaling i forhold til, hvilke fremtidige støtteforanstaltninger barnet/familien har behov for.

Det kan f.eks. være:

- Anbringelse af barnet
- Aflastningsfamilie til barnet
- Parsamtaler
- Familiebehandling
- Daginstitution til barnet

Alle indsatser i Småbørnsteamet afsluttes med en skriftlig rapport, der gennemgås og udleveres til familien. Denne rapport tilhører Familierådgivningen. Rapporten kan kun deles med tilladelse fra forældrene.

Chef for Myndighed og Foranstaltning Dorte Petersen og chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge deltager under punktet.

Lovgrundlag

Efter barnets lov § 30 tilbydes en eller flere tidligt forebyggende indsatser til barnet, den unge eller familien, når det vurderer, at det kan imødekomme barnets eller den unges behov. Indsatserne kan være: 1) Konsulentbistand, herunder familierettede indsatser; 2) Netværks- eller samtalegrupper; 3) Rådgivning om familieplanlægning eller 4) Andre indsatser, der har til formål at forebygge et barns, en ungs eller familiens vanskeligheder.

Efter barnets lov § 32 kan iværksættes støttende indsatser til børn, unge og familier, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til et barns eller en ungs særlige behov for støtte. De støttende indsatser, der varetages i Familiebehandlingen er efter stk. 1, nr 2) Praktisk, pædagogisk eller anden støtte i hjemmet og stk.1, nr. 5) Familiebehandling eller behandling af barnet eller den unge.

Efter barnets lov § 32, stk. 5 kan familiebehandling iværksættes i forhold til gravide, når det må anses for at være af væsentlig betydning af hensyn til barnets særlige behov for støtte efter fødslen.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at politikkontrollen vedrørende familiebehandling og småbørnsteam tages til efterretning
- at Børne- og Ungdomsudvalget drøfter om politikkontrollen giver anledning til ændringer i politikker, forandringer og/eller standarder eller andre tiltag.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning
- at politikkontrollen ikke giver anledning til ændringer i politikker, forandringer og/eller standarder eller andre tiltag.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Bilag

Bilag 1_Familiehuset_Præsentation Børne- og Ungdomsudvalget september 2025

Fraværende Miriam Lund Rahbek

Punkt 116: Etablering af undervisningslokaler i afdeling D på Låsby Skole

82.06.00-P20-2-25

Resumé

Med denne sag skal Byrådet tage stilling til programoplæg for etablering af undervisningslokaler i afdeling D på Låsby Skole. Derudover skal Byrådet tage stilling til udbudsform og afgivelse af anlægsbevilling til projektet.

Sagsfremstilling

Baggrund

Ved budgetaftalen for Budget 2024-2027 vedtog Byrådet, at der skal ske en ombygning/nybygning af undervisningslokalerne i afdeling D på Låsby Skole, og der blev afsat et rådighedsbeløb på 16,2 mio. kr. fordelt på årene 2025-27.

I budgetaftalen blev der nævnt projekter på Låsby skole, Gyvelhøjskolen og Stilling Skole med tilføjelse om, at man gerne så et eller flere af projekterne fremrykket i forhold til den tidsplan, der blev indarbejdet i aftalen.

Programoplægget

Jf. Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune fremlægges Forslag til programoplæg. Programoplægget danner basis for projektets omfang, indhold, økonomi og tidsplan. Programoplægget danner også grundlaget for det videre arbejde med byggeriet, herunder afholdelse af udbud og licitation.

Programoplægget er udarbejdet på baggrund af drøftelser i projektarbejdsgruppen og bygherreledelsen. Udkast til programoplæg er vedlagt som bilag til denne sag.

Projektets omfang

Låsby Skoles afdeling D er en del af Låsby Skole, men afdelingen er placeret adskilt fra den øvrige almene folkeskole. Afdelingen fungerer som et specialtilbud for børn med særlige behov, herunder blandt andet autisme.

Projektet omfatter opførelse af en ny bygning med tre klasselokaler, der er indrettet specifikt til børn med særlige behov. Bygningen opføres med separate indgange, garderober og toiletter til hvert klasselokale. Modulbyggeriet skal indrettes med tre klasselokaler til i alt 18 elever, og være på ca. 320 m², samt 30 m² uopvarmet skur.

I forbindelse med opførelsen af denne bygning vil et eksisterende skur blive nedrevet, og dele af den nuværende legeplads vil blive inddraget og omdannet til det nye byggeri. Et nyt skur vil blive opført som erstatning. Legepladsen vil blive reetableret, og der etableres nye udearealer omkring den nye bygning, som tilpasses og integreres i de eksisterende forhold. Alt udføres efter principper, der tager hensyn til børn med særlige behov.

Udover opførelsen af den nye bygning med tilhørende udearealer indeholder projektet også økonomiske midler til en levetidsforlængende renowing af den eksisterende afdeling D. Den nuværende bygning har en begrænset restlevetid, men med de tilførte midler forventes bygningens levetid at kunne forlænges fra de nuværende 2-7 år med yderligere 5-10 år. Det handler bl.a. om udbedring af terrændæk, som er særligt udfordret.

Bæredygtighed og CO₂

Skanderborg Kommune har en målsætning om at minimere klima- og miljøbelastningen i alle sine byggerier. Dette skal opnås gennem en helhedsorienteret tilgang, hvor der tages hensyn til bæredygtighed i et bredt perspektiv – herunder sociale, økonomiske, klima- og miljømæssige forhold. For det konkrete projekt vil bygningsreglementet stille et max. klimaaftryk på 8.0 kg. CO₂eq/m²/år, hvilket overholder de nuværende krav i bygningsreglementet.

Rådgivningsform

Da honoraret for rådgivning ligger under grænsen for krav om udbud, anbefales det, at rådgiveropgaven tildeles direkte til en egnet rådgiver. Rådgiver vil bl.a. blive brugt til at hjælpe med udarbejdelse af totalentreprise udbud, brugerproces, og byggeledelse.

Entrepriseform

Anlæg og Ejendomme anbefaler, at arbejdet udbydes i totalentreprise, da der er tale om et modulbyggeri, som ifølge normal markedspraksis udbydes i denne entrepriseform. Modulbyggerier laves således normalt ikke i fag- og hovedentreprise. Det anbefales desuden, at der indhentes 2-4 tilbud i begrænset licitation jf. tilbudsloven og i henhold til kommunens egne retningslinjer for tilbudsindhentning. Tildelingskriteriet vil være bedste forhold mellem pris og kvalitet.

I forbindelse med udarbejdelsen af udbudsmaterialet skal det afklares, om de indledende arbejder – herunder byggemodning samt kloak-, forsynings- og nedrivningsarbejder – med fordel kan udskilles og udføres forud for totalentreprisen. Ligeledes vil administrationen overveje, om det afsluttende arbejde med terræn og legeplads med fordel kan udføres efter totalentreprisens afslutning.

Ansvar, organisering og involvering

I henhold til Standard for byggestyring i Skanderborg Kommune ligger bygherrerollen hos Anlæg og Ejendomme, som er overordnet ansvarlig for de projekter, der skal gennemføres.

Kontraktholder indgår i bygherreledelsen, som er kommet med input i forbindelse med udarbejdelse af programoplæg. Projektarbejdsgruppen har medvirket til udarbejdelsen af programoplægget, og vil blive inddraget i projektet frem mod indgåelse af entreprisekontrakt.

Processen fremadrettet

Den standardiserede procesmodel for byggestyring fraviges, da projektet er mindre i omfang og primært omfatter etablering af et mindre modulbyggeri. Desuden er der aktuelt et presserende behov for en hurtig udvidelse som følge af stigende elevtal på specialområdet.

Proces for mindre modulbyggeri i totalentrepriser

Den forventede tidsplan for byggeriet, godkendt af bygherreledelsen, er som følger:

- 3. kvartal 2025: Politisk godkendelse af af program
- 4. kvartal 2025: Udbud af totalentreprise
- 1. kvartal 2026: Projektering
- 1-2. kvartal 2026: Myndighedsgodkendelse
- 2-3. kvartal 2026: Færdigprojektering og udførsel
- 3. kvartal 2026: Forventet ibrugtagning.

Økonomi

Der er afsat 16,16 mio. kr. til projektet i investeringsoversigten 2025-2034 jf. nedenstående fordeling.

Fase	2025	2026	2027
Udførelse	1.583	6.417	8.162
I alt	1.583	6.417	8.162

Den økonomiske ramme til projektet fordeler sig således:

Del	Udgift i kr.
Håndværkerudgifter	10.446.000

Levetidsforlængende renovering	500.000
Øvrige udgifter	5.216.000
I alt	16.162.000

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Direktionen, den 2. september 2025, punkt 171:

Direktionen vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Anlæg og Ejendomme.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chefen for Anlæg og Ejendomme indstiller,

- at programoplægget for udvidelse af undervisningslokaler i afdeling D på Låsby Skole godkendes
- at anlægsopgaven udbydes i totalentreprise
- at der gives en anlægsbevilling på 16,16 mio. kr. til projektet med 1 mio. kr. i 2025 og de resterende 15,16 mio. kr. i 2026
- at der overføres 0,5 mio. kr. vedrørende levetidsforlængende renoveringer til Anlæg og Ejendommens driftsafdeling.

Sagen fremsendes til Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Børn og Unge.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Bilag

Bilag 1_Program inkl. bygningstegninger

Fraværende Miriam Lund Rahbek

Punkt 117: Politikkontrol og forslag til revideret standard for godkendelse af private børnehuse

28.00.00-G01-16-25

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget foretager med denne sag en politikkontrol på standard for godkendelse af private børnehuse. Med sagen fremlægges også forslag til revideret standard for godkendelse af private børnehuse til Byrådets godkendelse.

Sagsfremstilling

Med denne sag foretager Børne- og Ungdomsudvalget en politikkontrol for standard for godkendelse af private børnehuse. På baggrund af en række lovændringer fremlægges også forslag til en revideret standard for godkendelse af private børnehuse til Byrådets godkendelse.

Organisationer, forældre, virksomheder eller andre har ret til at starte og drive privatinstitutioner med afsæt i dagtilbudslovens § 19 stk. 5. Ifølge dagtilbudslovens § 20 har privatinstitutioner ret til godkendelse, hvis de lever op til lovgivningen, herunder formålsbestemmelsen for dagtilbud i dagtilbudslovens § 7. Dagtilbudsloven fastsætter ligeledes, at kommunerne kan stille de samme krav til privatinstitutioner som til kommunale institutioner.

I Skanderborg Kommune betegnes privatinstitutioner som "private børnehuse", hvilket anvendes som betegnelse i den gældende standard og i forslaget til den reviderede standard.

Private leverandører, der ønsker at opnå godkendelse som privat børnehus i Skanderborg Kommune, skal overfor Skanderborg Kommune dokumentere, at de lever op til de krav, som er beskrevet i dagtilbudsloven med gældende bekendtgørelser, vejledninger samt Skanderborg Kommunes politikker med betydning for dagtilbudsområdet.

En privat leverandør er ligeledes forpligtiget til at efterleve de til enhver tid gældende og relevante lovgivninger, bekendtgørelser og vejledninger samt byrådsbeslutninger og kommunale politikker.

Den gældende standard og forslag til revideret standard er udarbejdet med afsæt i Kommunernes Landsforenings (KL) udgivelse "Privatinstitutioner - Godkendelseskriterier", som kan findes på KL's hjemmeside.

Politikkontrol af Standard for godkendelse af private børnehuse

Den gældende standard for godkendelse af private børnehuse blev godkendt på Byrådets møde den 30. marts 2022. Den har efterfølgende været i anvendelse to gange:

- På Byrådets møde den 30. november 2022 blev Møllegade Børnehus godkendt som privat børnehus
- På Byrådets møde den 30. april 2025 blev Børnehuset Søvang godkendt som privat børnehus.

I begge ovenstående sager tjente standard for godkendelse af private børnehuse som grundlag for både ansøgningerne og processerne i forbindelse med ansøgningerne. Konkret har der i begge tilfælde været tale om henvendelser fra selvejende børnehuse til administrationen om deres ønske om at ansøge om at blive godkendt som privat børnehus. Anbefalingen fra administrationen har været at tage udgangspunkt i den gældende standard i ansøgningen.

Ved modtagelsen af ansøgningerne er der i begge ovenstående sager blevet nedsat en tværgående arbejdsgruppe fra alle relevante afdelinger i administrationen, bestående af repræsentanter fra Børn og Unge, Økonomi, Jura, Personale, Ejendomme samt har trukket på andre relevante afdelinger som IT og Plan. Den tværgående arbejdsgruppe fungerede som sparringspartner for ansøgere i selve ansøgningsprocessen og sikrede en tværgående behandling af selve ansøgningen, da den var modtaget.

Det er de enkelte ansøgere, der udarbejder ansøgningen, men ovenstående arbejdsgruppe har løbende været behjælpelige med afklaring af f.eks. rammer og krav i ansøgningen. Processen har også været brugt til forberedelse af afklaring af eventuel overdragelse af bygninger etc., således at grundlaget for behandlingen af selve ansøgningen kan være så godt som muligt, når den modtages.

Nedenstående er eksempler på temaer, der har været drøftet i de to ansøgningsprocesser med udgangspunkt i Standard for godkendelse af private børnehuse:

- Dialog om fremtidigt samarbejde

- Dialoger om økonomiske og regnskabsmæssige forhold
- Dialog om fremtidigt samarbejde
- Dialog om overtagelse af IT og andre tekniske systemer
- Dialog om rammerne for forældreindflydelse
- Inddragelse af ledelse og medarbejdere
- Anvisningsregler og søskendetilskud
- Dialog om depositum og sikkerhedsstillelse
- Dialog om regler for rygning
- Afklaring af leje af bygninger.

Erfaringerne fra de to ovenstående processer har været, at standard for godkendelse af private børnehuse har været et godt udgangspunkt og støtteværktøj i processen omkring ansøgningen som privat børnehuse. Baseret på de efterfølgende dialoger fra de processer, er det også administrationens vurdering, at ansøgerne til de private børnehuse har været tilfredse med Standard for godkendelse af private børnehuse samt samarbejdet med arbejdsgruppen som et godt grundlag for ansøgningsprocessen.

Udover ved de to eksempler på ansøgninger om godkendelse som privat børnehuse har standarden været brugt som baggrund for dialogen med de etablerede private børnehuse i Skanderborg Kommune i forhold til samarbejde, forpligtigelser og gensidige forventninger. Dette gælder f.eks. i forhold til:

- Dialog om antal gennemsnitlig indmeldte og den maksimale kapacitet i børnehuset, fordelt på 0-2 årige og 3-årige til skolestart
- Dialog om legepladssikkerhed og brandsikkerhed med privat børnehuse
- Opmærksomhed på samarbejdet omkring børn der har behov for støtte jævnfør Dagtilbudslovens § 4 stk. 2 og barnets lov § 83. Ligesom de kommunale dagtilbud, kan de private børnehuse søge om specialpædagogisk støtte til enkelte børn (jf. dagtilbudsloven) og om plads i specialdagtilbud (jf. barnets lov). Gennem det seneste halve til hele år har der været en øget dialog omkring og opmærksomhed på, hvorvidt og hvordan de private børnehuse gør brug af disse støttemidler, idet der fra flere forskellige børnehuse er foretaget udskrivning af børn i året op til skolestart, med den begrundelse at barnets støttebehov ikke har kunnet imødekommes i det private børnehuse.

Forslag til revideret standard for godkendelse af private børnehuse

Med vedtagelsen af barnets lov udgik en række paragraffer fra lovgivning nævnt i standarden. De udgåede paragraffer blev erstattet af lovgivning i barnets lov. Med forslaget til den reviderede standard for godkendelse af private børnehuse er der sket en tilretning af standarden, så der refereres til de relevante steder i barnets lov. Konkret drejer det sig om følgende tilretninger:

- I afsnit "06 - Børn med særlige behov" er der refereret til barnets lov § 133 i stedet for servicelovens § 154.
- I afsnit "11 - Underretningspligt" er der refereret til barnets lov § 133 i stedet for servicelovens § 154
- I afsnit "12 - Håndtering af personoplysninger" er der refereret til barnets lov § 126 i stedet for servicelovens § 49 a.

Derudover blev det med en ændring af dagtilbudsloven pr. 1. juli 2018 ændret, at ansvaret for sprogstimulering for tosprogede børn reguleres af dagtilbudsloven frem for folkeskoleloven. Dette har medført følgende ændring i standarden:

- I afsnit "06 - Børn med særlige behov" er der refereret til dagtilbudslovens § 11 i stedet for folkeskolelovens § 4 a.

Udover ovenstående ændringer på baggrund af lovændringerne i forbindelse med barnets lov, er lovgivningen i afsnit "18 - Optagelsesregler, opsigelse og udmeldelse" omkring udmeldelse blevet præciseret med en henvisning til dagtilbudslovens § 29, stk. 2, der angiver, at privatinstitutioner ikke kan opsiges børn fra en plads i en privatinstitution, med mindre der er tale om ganske særlige tilfælde. Denne præcisering er lavet med baggrund i dialogerne om børn med særlige behov, jf. ovenstående politikkontrol.

Endelig er der lavet en række mindre ændringer i forhold til korrektur, ligesom der henvises til relevante hjemmesider fremfor at linke til dem.

Chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge deltager under sagens behandling på Børne- og Ungdomsudvalgets møde.

Dialog og høring

Da ændringerne i standard for godkendelse af private børnehuse er af mindre karakter, og alene vedrører konsekvensændringer i forhold til ændret lovgivning, korrektur og en præcisering i forhold til ind- og udmeldelse af børn, har administrationen vurderet, at revisionen af standarden ikke medfører et behov for en høring hos relevante parter.

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at den politikkontrollerende orientering vedrørende standard for godkendelse af private børnehuse tages til efterretning
- at det drøftes om politikkontrollen giver anledning til yderligere ændringer end de, der er foreslået i den reviderede standard
- at forslaget til revideret standard for godkendelse af private børnehuse i Skanderborg Kommune godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at tage den politikkontrollerende orientering til efterretning
- at politikkontrollen ikke giver anledning til yderligere ændringer i forslaget til revideret standard for godkendelse af private børnehuse i Skanderborg Kommune.

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog at indstille,

- at forslag til revideret standard for godkendelse af private børnehuse i Skanderborg Kommune godkendes.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Bilag

Standard for godkendelse af private børnehuse i Skanderborg - Ny version

Standard for godkendelse af private børnehuse i Skanderborg Kommune - Gl. version

Fraværende Miriam Lund Rahbek

Punkt 118: Fritidstilbud til børn og unge udenfor fællesskaber

18.15.00-G01-7-25

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget og Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget får med denne sag en orientering om de initiativer, der er taget i forhold til at hjælpe børn og unge udenfor fællesskaber ind i fællesskaber. Oplægget omfatter også en henvendelse fra Handicap- og Psykiatrirådet om muligheder for at udvikle inkluderende fritidstilbud for unge med autisme samt om etablering af et styrket forældresamarbejde.

Sagsfremstilling

Henvendelse fra Handicap- og Psykiatrirådet

Handicap- og Psykiatrirådet har bedt Børne- og Ungdomsudvalget og Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget om at drøfte en henvendelse fra en gruppe forældre, som ønsker fritidstilbud til børn og unge mellem 10-17 år med autisme.

På Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalgsmødet den 13. august og Børne- og Ungdomsudvalgsmødet den 14. august blev udvalgene orienteret om henvendelsen fra Handicap- og Psykiatrirådet med et ønske om at få belyst, hvordan Skanderborg kan styrke fritidstilbuddene til unge med autisme. Henvendelsen peger på, at mange unge i målgruppen ikke i tilstrækkelig grad benytter eller har adgang til eksisterende klub- og fritidstilbud.

Forældregruppen fremhæver behovet for målrettede aktiviteter, der er tilpasset unges forskellige behov for deltagelse, og for et tættere samarbejde mellem kommune og forældre.

Henvendelsen ligger i forlængelse af både Børne- og Ungepolitikken og Kultur-, Fritids- og Idrætspolitikken, som begge har fokus på, at alle børn og unge skal have mulighed for at trives og deltage i meningsfulde fællesskaber. Politikkerne understreger vigtigheden af ligeværd, inddragelse og adgang til et mangfoldigt fritids- og kulturliv – uanset forudsætninger.

Konkret knytter henvendelsen an til strategisporene Ligeværd og Inddragelse samt Fællesskab og Værtskab i Børne- og Ungepolitikken og til strategisporene Børn og unges kultur-, fritids- og idrætsliv samt Kultur, fritid og idræt overalt i Kultur-, Fritids- og Idrætspolitikken. Fælles for disse er ambitionen om at skabe inkluderende fritidsmiljøer, hvor børn og unge kan deltage på egne præmisser, og hvor samarbejde på tværs af skoler, foreninger, kulturinstitutioner og selvorganiserede fællesskaber understøttes.

Forældrenes henvendelse er rettet både mod kommunale fritidstilbud og fritidstilbud, som er omfattet af folkeoplysningsloven.

Derudover har Børne- og Ungdomsudvalget ønsket en opfølgning på projektet ”Danmarks Smukkeste Fællesskaber”, der arbejder på at inkludere flere i meningsfulde fællesskaber.

I det følgende og i oplæg på udvalgsmøderne, jf. bilag, redegøres for fritidstilbud rettet mod børn og unge med særlige behov, herunder børn med autisme.

Fritidstilbud omfattet af folkeoplysningsloven

De folkeoplysende foreningen er frivillige organisationer drevet af frivillige, og beslutter derfor selv hvilke tilbud, de udbyder, og til hvilke målgrupper, naturligvis indenfor lovgivningens rammer. Kommunen har dog mulighed for at understøtte foreningerne i at arbejde med målgruppen.

Nogle foreninger er optaget af inkludere så mange børn, som muligt. Mange lykkes i høj grad også med at integrere børn og unge med autisme.

Erfaringer viser, at visse aktivitetstyper – som f.eks. skydning, ridning og e-sport – kan være meningsfulde og tilgængelige for nogle børn og unge med autisme. Børnene ses dog også gøre brug af andre traditionelle fritidsaktiviteter på lige fod med deres jævnaldrende. Det afgørende er, at rammerne tilpasses deres behov og interesser. Blandt andet har flere spejdergrupper succes med tilbud til børn og unge med særlige behov.

I samarbejde med DGI Østjylland og Gl. Skanderborg Fonden støtter Skanderborg Kommune foreningerne i at være godt rustet til denne opgave. Dette gøres gennem projektet Danmarks smukkeste Fællesskaber, hvor foreningerne kan få både

økonomisk støtte, samt råd og vejledning.

Organisationen Specialsport, som har fået støtte fra § 18 midlerne, er i gang med at kortlægge de eksisterende tilbud for børn og unge med særlige behov i Skanderborg Kommune. Specialsport er i dialog med specialskoler og skoler med specialklasser om sportspraktik i de lokale foreninger. Specialsport er først startet med deres indsats i 2025, og er derfor endnu ikke i mål med kortlægningen og dialogen med specialskolerne og foreningerne.

Folkeoplysningsudvalgets udviklingspulje støtter initiativer, der bygger på trivsel hos sårbare og udsatte grupper af borgere. Puljen kan både ansøges af folkeoplysende foreninger og selvorganiserede grupper. Der er ikke så mange ansøgere til netop dette indsatsområde, som udvalget har håbet på. Der er således mulighed for at få støtte, både særlig opstartsstøtte/udviklingsstøtte og den støtte det folkeoplysende foreningsliv i øvrigt får, til aktiviteter målrettet forskellige målgrupper, uanset om sådanne opstartes i nye foreninger eller i regi af eksisterende foreninger. Administrationen vil i det næstkommende nyhedsbrev til de folkeoplysende foreninger fremhæve muligheden for at søge puljen til aktiviteter for børn og unge med særlige behov, samt inspirere foreninger til at igangsætte nye aktiviteter for målgruppen.

I nyhedsbrevet, som udkom den 15. august 2025, opfordres foreningerne til at svare på et spørgeskema fra Videncenter for handicap, som er i gang med at udvikle en online platform under overskriften Fællesskaber for alle.

I vedlagte slides ses en kort opsamling af nogle af de mange indsatser, der er iværksat for at inkludere børn og unge, der i dag er udenfor fællesskabet. Disse vil blive gennemgået på mødet. Det bemærkes, at indsatserne ikke alene er målrettet børn med autisme. I forhold hertil henledes opmærksomheden særligt på Kulturskolens tilbud om hensyntagende musikundervisning og indsatsen "Kunst på Kanten", en forsøgsordning under Kulturpas. Kulturskolen er kommunalt forankret, og dette leder videre til at beskrive de kommunalt forankrede tilbud.

Kommunalt forankrede tilbud

Skanderborg Kommunes fritidstilbud arbejder med udgangspunkt i Børne- og Ungepolitikens vision om, at alle børn og unge skal have mulighed for at trives og bidrage til meningsfulde, mangfoldige og forpligtende fællesskaber, uanset deres udgangspunkt i livet. På samme måde arbejder alle kommunens skoler og dagtilbud målrettet på at understøtte visionen, herunder i forhold til de børn og unge, der står udenfor fællesskaberne. Et særligt fokusområde er netop børn og unge, som i dag oplever at være udenfor – enten fordi de har sociale, kognitive eller følelsesmæssige vanskeligheder, eller fordi de ikke føler sig hjemme i de eksisterende fritidstilbud.

På nuværende tidspunkt findes der ikke i kommunen målrettede fritidstilbud for børn og unge, som i længere perioder oplever at være udenfor fællesskaber. Der henvises i stedet til de almene fritids- og klubtilbud, som generelt tilrettelægges med henblik på at være åbne og inkluderende. Erfaringer viser dog, at nogle børn og unge – f.eks. dem med særlige behov, autismespektrum forstyrrelser eller anden form for neurodivergens – ikke i tilstrækkelig grad profiterer af de eksisterende rammer.

Mange specialskoler og specialtilbud i kommunen har egne fritidstilbud, men disse er typisk kun tilgængelige for elever, der i forvejen er indskrevet.

På Hørningskolen arbejdes der aktuelt med etablering af et forældre-netværk, som kan understøtte dialog og erfaringsudveksling. Netværket er ikke målrettet en specifik diagnosegruppe, men skal bidrage til, at forældre til børn udenfor fællesskaber oplever støtte og mulighed for fælles handling.

SSP og PPR arbejder, i tråd med Børne- og Ungepolitikken, for at alle børn og unge oplever meningsfulde og mangfoldige fællesskaber. Begge indsatser er opsøgende i samarbejdet med børn og unge, der står udenfor fællesskaberne. PPR har desuden et særligt fokus på at understøtte både forældre og personale i almen- og specialtilbud i arbejdet med børn og unge med autisme.

Familiehuset og Ungeteamet

Familiehuset tilbyder kortere forebyggende samtaler til forældre og børn samt forældrekurser og individuelle forløb målrettet familier med børn med autisme og ADHD. Kurserne suppleres af netværksgrupper, som forældrene selv viderefører.

Ungevejen er et anonymt tilbud til 13-17-årige med op til fem samtaler og mulighed for ungegrupper. Ungeteamet kan efter visitation tilbyde individuelle forløb og fælles aktiviteter, herunder gruppeforløb og særlige fællesskabsaktiviteter.

Fritidspasordningen

Fritidspasordningen giver børn og unge i Skanderborg Kommune mulighed for at deltage i holdbaserede fritidsaktiviteter i foreninger og Kulturskolen gennem vejledning og økonomisk støtte. Ordningen er målrettet børn og unge, der ellers ikke ville have adgang til fritidsfællesskaber, eksempelvis på grund af økonomiske, sociale eller personlige udfordringer. Fritidspas kan bevilges for ét år ad gangen og dækker kontingent samt eventuelt nødvendigt udstyr.

Socialkompas i Skanderborg Kommune

Skanderborg Kommune er i gang med at blive oprettet på den nationale digitale portal Socialkompas.dk, som skal gøre det lettere for borgere, pårørende, frivillige og kommunale medarbejdere at få overblik over uvisiterede tilbud og lokale muligheder for støtte og fællesskab. Portalen fungerer som en brobygger mellem civilsamfund og kommune og udvikles i tæt samarbejde med lokale aktører. Socialkompas drives af Frivilligcentre & Selvhjælp Danmark.

Etablering af tilbud målrettet unge indenfor autismspektret vil kræve tilførsel af yderligere midler, da der i den nuværende økonomi ikke er råderum til at udvikle målrettede indsatser for denne gruppe unge.

Chef for Udvikling, Kultur og Erhverv Hanne Nissen Toksvig deltager under sagens behandling på Børne- og Ungdomsudvalgets møde.

Dialog og høring

-

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, den 10. september 2025, punkt 67:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tage orienteringen til efterretning
- at det foreslås, at chef for Udvikling, Kultur og Erhverv og chef for Børn og Unge deltager på et møde i Handicap- og Psykiatrirådet med et oplæg vedr. den konkrete henvendelse vedr. børn med autisme og de øvrige initiativer, der retter sig mod børn og unge udenfor fællesskaber.

Fraværende:

Ole Drøgemüller

Indstilling

Chefen for Udvikling, Kultur og Erhverv og chefen for Børn og Unge indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning
- at det foreslås, at chef for Udvikling, Kultur og Erhverv og chef for Børn og Unge deltager på et møde i Handicap- og Psykiatrirådet med et oplæg vedr. den konkrete henvendelse vedr. børn med autisme og de øvrige initiativer, der retter sig mod børn og unge udenfor fællesskaber.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning
- at det foreslås, at chef for Udvikling, Kultur og Erhverv og chef for Børn og Unge deltager på et møde i Handicap- og Psykiatrirådet med et oplæg vedr. den konkrete henvendelse vedr. børn med autisme og de øvrige initiativer, der retter sig mod børn og unge udenfor fællesskaber.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek og Sebastian Støckler

Bilag

Fritidstilbud til børn og unge uden for fællesskaber

Fraværende Miriam Lund Rahbek, Sebastian Støckler

Punkt 119: Revideret standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune

29.09.04-G01-1-19

Resumé

Med denne sag behandles forslag til en revideret standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune med henblik på godkendelse.

Sagsfremstilling

Baggrund

Med baggrund i de seneste anbefalinger fra KL og Vidensråd for Forebyggelse ønsker Sundheds- og Omsorgsudvalget, at kommunens gældende standard for tobaksindsatsen revideres, så den også omfatter nye nikotinprodukter samt afspejler både det ændrede produktlandskab og de sundhedsfaglige anbefalinger om:

- Røg- og nikotinfri arbejdstid
- Røg- og nikotinfrie miljøer, hvor børn og unge færdes.

Herudover ønsker udvalget, at standarden sætter særligt fokus på det fælles ansvar for at beskytte børn og unge mod tobak samt de nyeste røgfri nikotinprodukter, snus, nikotinposer, tyggetobak og puffbars.

Administrationen har på den baggrund udarbejdet et udkast til en revideret standard.

Behov for revision af gældende standard

Af den gældende standard for tobaksindsatsen i Skanderborg Kommune fremgår det blandt andet, at Skanderborg Kommune har indført:

- Røgfri arbejdstid for kommunalt ansatte, og at rygning samt brug af e-cigaretter ikke er tilladt i arbejdstiden.
- Røgfri skoletid i overensstemmelse med det national lovkrav fra 2021.
- Henstilling til røgfri adgangsforhold ved haller og idrætsfaciliteter – en henstilling, der også omfatter e-cigaretter.

Der er allerede lokalt på de kommunale skoler regler for røg- og nikotinfri miljøer i overensstemmelse med standarden.

Siden Byrådets vedtagelse af standarden i 2019 og revideringen i 2022 er der imidlertid sket en udvikling, der peger på behovet for en opdatering:

- Nye røgfri nikotinprodukter som snus, tyggetobak og nikotinposer er blevet udbredt, især blandt unge. Disse produkter er ikke eksplicit omfattet af den nuværende standard.
- Nikotin er skadeligt og afhængighedsskabende, og forskning viser, at brug af nye nikotinprodukter kan føre til senere rygning, hjertekarsygdomme samt psykiske lidelser som depression og angst – især ved tidlig debut (Sundhedsstyrelsen 2022).
- Flere unge starter på nikotinprodukter. Knap en tredjedel af danskerne mellem 15-29 år bruger mindst ét nikotinprodukt. Flere bruger produkter med nikotin som e-cigaretter og vapes. Udviklingen er bekymrende og understreger, at det er vigtigt fortsat at have fokus på at forebygge ryge- og nikotinstart (Sundhedsstyrelsen 2025).
- KL anbefaler, at kommunalbestyrelser henstiller til røg- og nikotinfrie udearealer på kommunens områder, hvor børn og unge færdes (KL 2024). Flere kommuner har allerede indført f.eks. røgfri legepladser, søbade, busstoppesteder og udendørs idrætsfaciliteter.
- Vidensråd for Forebyggelse anbefaler indførelse af røg- og nikotinfri arbejdstid for ansatte som led i en strukturel forebyggelsesstrategi (2024).
- Skanderborg Kommune har modtaget to henvendelser fra kontrakt Holdere og idrætsforeninger med ønske om, at nikotinprodukter indgår i standardens afsnit om røgfri kommunale miljøer.

Ved vedtagelsen i 2019 blev det foreslået, at røgfri adgangsforhold skulle gælde alle kommunale bygninger og bygninger med kommunalt støttede aktiviteter. Byrådet besluttede dog, at henstillingen alene skulle gælde haller og idrætsfaciliteter. Siden da har erfaringer og den sundhedsfaglige udvikling skabt grundlag for at genbesøge dette område.

Ændringer i standarden

Den reviderede standard har fået en let gennemskrivning, og der er foretaget følgende væsentlige ændringer:

1. Røg- og nikotinfri arbejdstid

Det tidligere princip om røgfri arbejdstid er nu udvidet til også at omfatte alle nikotinprodukter såsom snus, nikotinposer og puffbars. Det betyder, at medarbejdere i Skanderborg Kommune ikke må bruge hverken tobaks- eller nikotinprodukter i arbejdstiden med undtagelse af nikotinerstatning, der er godkendt som lægemiddel til nikotinafvænning.

2. Opdaterede regler for røgfri bygninger og adgangsforhold

Passager om røgfri bygninger og tilknyttede adgangsforhold er blevet opdateret, så de nu omfatter alle nikotinprodukter. Det tydeliggøres dermed, at det ikke blot er rygning, men også brug af nikotinprodukter, der ikke er tilladt i og omkring kommunens bygninger.

3. Flere røg- og nikotinfri udearealer, hvor børn og unge færdes

Der lægges op til, at kommunen arbejder for at gøre flere udendørsarealer røg- og nikotinfri på steder, hvor børn og unge færdes. Det gælder legepladser, sportsanlæg, søbade og busstoppesteder.

4. Et fælles ansvar

Den reviderede standard indeholder et styrket afsnit om et fælles ansvar. Det understreges, at både ledere, medarbejdere, forældre og samarbejdspartnere har et ansvar for at understøtte røg- og nikotinfrihed, og at standarden skal ses som et fælles redskab til at fremme sundhed og trivsel i kommunen.

Informations- og nudgingkampagne

Som et led i implementeringen af den reviderede standard foreslår administrationen, at der igangsættes en informations- og nudgingkampagne med det formål at fremme ønsket adfærd hos både medarbejdere og borgere, herunder:

- At oplyse medarbejderne om røg- og nikotinfri arbejdstid
- At styrke opbakningen til røg- og nikotinfrie miljøer – særligt på steder, hvor børn og unge færdes.

Kampagnen til opbakning af røg- og nikotinfrie miljøer vil tage udgangspunkt i skiltning med venlige, visuelle og situationsbestemte opfordringer og henstillinger – for at gøre det lettere og mere naturligt at træffe sunde valg i hverdagen.

I forbindelse med vedtagelsen af den nuværende standard blev der afsat 100.000 kr. til skiltning. En kommende opdatering af standarden vil nødvendiggøre ny skiltning, og omkostningerne hertil vil afhænge af, hvilke udendørsarealer der skal omfattes.

Behandlingsplan og høringsproces

Ved behandling af forslag om røgfrie kommunale miljøer i 2019 var der en bred involvering af fagudvalg og høringsparter, herunder MED-systemet. Da der i forbindelse med denne revidering er tale om justeringer og konsekvensrettelser samt igangsættelse af en nudgingkampagne, er behandlingsplanen som følgende:

Politisk behandlingsplan

1. Sundheds- og Omsorgsudvalget sender den reviderede standard til kommentering i følgende relevante fagudvalg og organer:
  - Klima-, Miljø- og Planudvalget
  - Arbejdsmarkedsudvalget
  - Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget
  - Børne- og Ungdomsudvalget
  - HovedMED-udvalget (HMU)
3. Efter kommenteringen behandles sagen i:
  - - Økonomi- og Erhvervsudvalget
    - Byrådet.

Vedlagt er forslag til en revideret standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune samt den gældende standard for tobaksindsatsen i Skanderborg Kommune.

Dialog og høring

-

Sundhed

Standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune relaterer sig til følgende strategispor i Sundhedspolitikken:

- Strategispor 2 'Større lighed i sundhed'
- Strategispor 3 'Sunde rammer, der gør det sunde valg let'
- Strategispor 4 'Borgernes sunde livsstil styrkes'
- Strategispor 7 'Fælles om trivsel i ungelivet'.

Forudgående beslutninger

Beslutning fra Sundheds- og Omsorgsudvalget, den 12. august 2025, punkt 86:

Sundheds- og Omsorgsudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til kommentering i Klima-, Miljø- og Planudvalget, HovedMED-udvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Kultur-, Fritids-, og Idrætsudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget inden behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Klima-, Miljø- og Planudvalget, den 2. september 2025, punkt 106:

Klima-, Miljø- og Planudvalget vedtog

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til HovedMED-udvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Kultur-, Fritids-, og Idrætsudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Peter Kjær

Beslutning fra HovedMED-udvalget, den 4. september 2025, punkt 44:

HovedMED-udvalget godkendte forslag til revideret standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune med henblik på videre behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning fra Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget, den 10. september 2025, punkt 69:

Kultur-, Fritids- og Idrætsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til HovedMED-udvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Ungdomsudvalget, Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Ole Drøgemüller

Beslutning fra Arbejdsmarkedsudvalget, den 10. september 2025, punkt 63:

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til kommentering i Børne- og Ungdomsudvalget inden behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Indstilling

Chef for Sundhed, Omsorg og Handicap indstiller,

- at forslaget til en revideret standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune godkendes
- at forslaget inden behandlingen i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet fremsendes til kommentering i de nævnte relevante fagudvalg og organer.

Sagen fremsendes til kommentering i Sundheds- og Omsorgsudvalget, Klima-, Miljø- og Planudvalget, HovedMED-udvalget, Arbejdsmarkedsudvalget, Kultur-, Fritids-, og Idrætsudvalget og Børne- og Ungdomsudvalget inden behandling i Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog,

- at tiltræde indstillingen fra chefen for Sundhed, Omsorg og Handicap.

Sagen fremsendes til Økonomi- og Erhvervsudvalget og Byrådet.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek

Bilag

Standard for tobaks- og nikotinindsatsen i Skanderborg Kommune_11062025

Standard for tobaksindsatsen i Skanderborg Kommune_godkendt 28.09.22

Fraværende Miriam Lund Rahbek

Punkt 120: Forberedelse af temamøde om ”En kendt, anerkendt og anvendt Børne - og Ungepolitik”

00.15.00-P22-1-24

Resumé

Børne- og Ungdomsudvalget forbereder temamødet, hvor ledere og fagpersoner deler erfaringer med at gøre Børne- og Ungepolitikken kendt, anerkendt og anvendt i praksis.

Sagsfremstilling

På udvalgsrådet den 5. december 2024 godkendte Børne - og Ungdomsudvalget den dynamiske årsplan, som inkluderer temamøder om implementering af Børne- og Ungepolitikken

Temamødet tager udgangspunkt i Skanderborg Kommunes Børne- og Ungepolitik. Politikken udtrykker kommunens fælles ambitioner for alle børn og unge og har som vision, at alle børn og unge har følelsen af eget værd og troen på en lys fremtid, hvor de trives i og bidrager til meningsfulde, mangfoldige og forpligtende fællesskaber.

Temamødet er led i udvalgets opfølgning på denne ambition og skal give et indblik i, hvordan politikken omsættes til handling i hverdagen – fra den pædagogiske praksis til den strategiske forankring.

Et vigtigt pejlemærke i politikken er, at den skal være **kendt, anerkendt og anvendt** af både ledere og medarbejdere i dagtilbud, skoler og forvaltningen – og dermed også opleves som nærværende og relevant i børn og unges hverdag.

På den baggrund foreslås følgende program:

9:00	Velkomst og præsentation ved Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Trine Frengler
9:05	Politikken som fælles strategisk retning ved chef for Skoler og PPR Peter Bech Milsgaard, chef for Dagtilbud og Sundhed Helle Klinge, chef for fagsekretariatet Anni Hedegaard Kristoffersen
9:15	Børne- og Ungepolitikken i leg, læring og fællesskaber ved Dagtilbudsleder Højvangen dagtilbud Gitte Ibsen
9:45	Fra politik til hverdag – skolens ejerskab og oversættelse af Børne- og Ungepolitikken ved kontraktholder Pia Weedfald Hansen, Gyvelhøjskolen
10:15	Åben dialog på baggrund af oplæggene
10:55	Afrunding ved Formand for Børne- og Ungdomsudvalget Trine Frengler

Indstilling

Chefen for Børn og Unge indstiller,

- at Børne- og Ungdomsudvalget godkender formål og program for temamødet.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at godkende programmet for temamødet, med opfordring til at oplægsholdere inkluderer praksisseksempler, hvor det er synligt, hvordan børn og unge har været involveret i arbejdet med at udmønte Børn- og Ungepolitikken.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek og Sebastian Støckler

Fraværende Miriam Lund Rahbek, Sebastian Støckler

Punkt 121: Meddelelser

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Der orienteres om følgende:

- Kapacitet på dagtilbud (notat vedlagt)
- Henvendelse fra Ankestyrelsen vedr. sagsbehandlingsfrister på hjemmesiden
- Modul ved Porskjær

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Der blev givet meddelelse om følgende:

- Kapacitet på dagtilbud (notat vedlagt)
- Henvendelse fra Ankestyrelsen vedr. sagsbehandlingsfrister på hjemmesiden
- Modul ved Porskjær
- Stordagpleje i Hørning
- Henvendelse fra forældre
- Besøg fra TV2 Østjylland i dagtilbud i Skanderborg Kommune

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at tage orienteringen til efterretning.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek og Sebastian Støckler

Bilag

Status på kapacitet i dagtilbud - Oktober 2025

Fraværende Miriam Lund Rahbek, Sebastian Støckler

Punkt 122: Næste møde og dynamisk årsplan

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Med dette punkt gives udvalget på hvert møde et overblik over foreløbig dagsorden for udvalgets næste møde.

Desuden er vedlagt en opdateret dynamisk årsplan for udvalgets møder.

Børne- og Ungdomsudvalgets næste møde er den 9. oktober 2025 fra kl. 9-16. Mødet foregår på Gyvelhøjskolen. Der er foreløbigt følgende program og sager på dagsordenen:

Temamøde: En kendt, anerkendt og anvendt Børn og Ungepolitik

Rundvisning på Gyvelhøjskolen

Udvalgsmøde:

- Opfølgning på temamøde
- 3. budgetopfølgning 2025
- Status på Trivsel i ungelivet (sundhedsplan spor)
- Politikkontrol på Standard for bevilling af socialpædagogisk fripladstilskud
- Opfølgning på dialogmøde den 11. september 2025 med alle kontraktholdere på børn- og ungeområdet og bestyrelser
- Opfølgning på udgifter til tabt arbejdsfortjeneste og perspektiver på fraværsindsatsen fra BU-chefernes rundtur på specialområdet
- Godkendelse af projekt for ny daginstitution i Virring

Indstilling

Direktør Frederik Gammelgaard indstiller,

- at næste møde og årsplan drøftes.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget drøftede næste møde.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek og Sebastian Støckler

Bilag

Dynamisk årsplan 2025 for Børne- og Ungdomsudvalget

Fraværende Sebastian Støckler, Miriam Lund Rahbek

Punkt 123: Eventuelt

00.01.00-A00-94-21

Beslutning

Intet at bemærke.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek og Sebastian Støckler

Fraværende Miriam Lund Rahbek, Sebastian Støckler

Punkt 124: Underskriftsark; godkendelse af beslutningsprotokol

00.01.00-A00-94-21

Sagsfremstilling

Beslutningsprotokollen føres under møderne, og det forudsættes, at beslutningerne afstemmes undervejs i mødet - det kan f.eks. ske ved oplæsning af det protokollerede.

Beslutningsprotokollen godkendes og underskrives ved afslutning af mødet af de tilstedeværende udvalgsmedlemmer. Det sker digitalt ved at anvende knappen "godkendelse" øverst til venstre i First Agenda.

Bemærk, at godkendelse ikke kan fortrydes.

Beslutning

Børne- og Ungdomsudvalget vedtog

- at godkende protokollen.

Fraværende:

Miriam Lund Rahbek og Sebastian Støckler

Fraværende Miriam Lund Rahbek, Sebastian Støckler